

Factsheet scenario Ontruimen en verzamelen n° 5

2026 – 2027

Waarom ontruimen

Een ontruiming geschiedt wanneer er gevaar dreigt voor de veiligheid en/of gezondheid van de aanwezigen. De calamiteiten waarna een ontruiming kan plaatsvinden zijn o.a.:

- brand; en bommelding;
- lichamelijke bedreiging;
- ongelukken met gevaarlijke stoffen, grote technische storingen.

Ontruimen: "Het begeleiden van medewerkers en bezoekers bij het noodzakelijk verlaten van het gebouw naar een daarvoor vastgestelde opvangmogelijkheid (verzamelpunt) en het controleren of het desbetreffende gebouw of de afdeling door iedereen is verlaten"

Wat en wanneer wordt ontruimd

In eerste instantie wordt het gebied ontruimd op de plek van de calamiteit. Indien nodig wordt het omliggende gebied ontruimd (gedeeltelijke ontruiming/brandcompartiment) en bij een calamiteit met een groot effectgebied het gehele gebouw (totaal ontruiming). Bij een automatisch brandalarm kan het hele gebouw direct ontruimd worden (OJ2, NU-gebouw, VO Onderzoeksggebouw en MF gebouw avond/nacht).

Wie geeft opdracht tot ontruimen

Opdracht tot ontruiming worden gedaan door:

- mondeling door een deskundige op locatie, ontruimer of leidinggevende van de Afdeling;
- ploegleider, leden van VURIT/ontruimers of OCT;
- inschakelen ontruimingsinstallatie (b.v. door inslaan hand-brandmelder of twee automatisch brandmeldingen in hetzelfde brandcompartiment (OJ2 /NU/VO/MF gebouw 17.00-7.30).

Bij *acute dreigende situatie* kan voordat de BHV-er ter plekke is een deskundige of leidinggevende al starten met ontruimen. Normaliter zal de ploegleider of de VURIT-ers/ontruimers opdracht geven het calamiteitengebied of gebouw te ontruimen. Het TCT kan opdracht geven aan de ploegleider om een bepaalde verdieping / afdeling etc. te doorzoeken.

Inzetpost

De ploegleider kiest een veilige plek in buurt van de calamiteit om vanaf die plaats de taken te verdelen onder de VURIT-ers/ontruimers. Deze 'inzetpost' wordt via de portofoon doorgegeven aan de AC MBC. De ploegleider wint informatie in van de leidinggevende, deskundige op locatie of het OCT.

Oproepen TCT

Bij een totale gebouwontruiming laat de ploegleider het TCT oproepen door de AC MBC. Het TCT laat directeur(en)/derden in het getroffen gebied waarschuwen. TCT informeert SCT (*opschalingsniveau 3*).

Hoe wordt de ontruiming aangestuurd

Bekendmaking van de ontruiming in het gebouw/gebouwdeel door een ontruimingsbericht (3x) via de gebouwomroepinstallatie in Ne en Eng voorafgegaan door een attentie (slow- whoop)-signaal (in ADLAS-VO gebouw wit flitslicht). De ploegleider stuurt de ontruiming aan. VURIT, portofoondragers en ontruimers werken met elkaar samen. De ploegleider geeft aan:

- wie welke verdiepingen ontruimt;
- wie de personen naar de (nood)uitgangen verwijst en wie deze bewaakt (in samenwerking met beveiliging);
- wie de personen de weg wijst naar de verzamelplaats;
- vrijhouden toegang hulpdiensten tot gebouw;

- welk gebied afgezet moet worden i.v.m. crowding voor de gebouwtoegang;
- hoe hij geïnformeerd wilt worden over de stand van zaken;
- om gevaarlijke stoffen, goederen e.d. veilig te stellen en bedrijfsstoffen uit te schakelen;
- of hij gebruik wil maken van aanwezige derden/deskundigen.

Bij ontruiming van een gebouw of gebouwdeel dienen alle personen zich via de (nood)trappenhuizen naar de verzamelplaats te gaan (zie oriëntatieplattegronden, noodbewegwijzering).

Ontgrendeling deuren en aansturing liften

Elektrisch vergrendelde deuren in de vluchtroutes worden ontgrendeld door de brandmeldinstallatie. De elektrische vergrendelde deuren binnen het gebouw en de deuren in de buitengevels zijn voorzien van groene kastjes om de deuren ook handmatig te kunnen ontgrendelen. De ontruimers moeten daar alert op zijn. Bij een brandalarm worden liften gestuurd naar de begane grond en geblokkeerd met openstaande deuren.

Verminderd zelfredzame personen (zie toelichting pg. 2)

Extra aandacht is nodig voor de aanwezigheid van minder of niet zelfredzame personen (*persoon die (niet) zonder hulp van andere personen in staat is zichzelf in veiligheid te brengen*). Inzet van aanwezigen of omstanders kan hierbij nodig zijn. De BHV kan in de tijd dat de brandweer aanrijdt mindervaliden met de brandweert lift evacueren als de lifthalen vrij van rook zijn. Of vervoer naar een ander brandcompartiment of gebruikmaken van sleepmatras. [Zie bij toelichtingen.](#)

Gedeeltelijke ontruiming

Via de AC MBC kan via de omroepinstallatie de campus-gebouwen worden ontruimd, via de *gebouwereceptie/balie* kan het gebouw m.b.v. de omroepinstallatie *in delen* worden ontruimd.

Ontruiming proefdiercentrum ADLAS in VO gebouw

In ruimten met proefdieren (ADLAS) is optisch signaal aanwezig in plaats van akoestisch signaal in verband met proeven met dieren. De ontruiming van ADLAS in het achterhuis van het VO gebouw wordt door de *ADLAS medewerkers zelf* uitgevoerd.

Parkeergarage

Afsluiten van de parkeergarage kan nodig zijn (zie *factsheet 1A Parkeergarage*). Verkeersbegeleiding kan noodzakelijk zijn (bv. bij de in- en uitrit parkeergarage) om bij een gebouw- ontruiming de auto's ordentelijk uit de garage te laten rijden. In geval van brand en rook de auto's laten staan, de auto's NIET weg laten halen.

Verzamelplaatsen:

De beveiliging/host gaat naar de verzamelplaats

calamiteit in: verzamelplaats (BG):

Hoofdgebouw	Gebouw W&N
Gebouw W&N	Hoofdgebouw
Gebouw MF	Gebouw W&N
Transitorium/EC	Gebouw MF
Kinderdagverblijf	Gebouw MF
Gebouw OZW	Gebouw W&N
Bellevue	Gebouw W&N
Gebouw Initium	Hoofdgebouw
Hortus	Gebouw MF
OJ2 /VO gebouw	Gustav Mahlerlaan
NU-gebouw	Hoofdgebouw

Doel verzamelplaats

Bij een ontruiming is het noodzakelijk dat de gebruikers van het te ontruimen gebouw niet te dicht bij (ingang van) het gebouw staan ivm. hulpverlening externe hulpdiensten. Op een verzamelplaats zijn aanwezigen te informeren over de stand van zaken en bij het sein "gebouw veilig" weer terug te keren naar de werkplek. De verzamelplaats wordt gebruikt voor:

- de **registratie** van ontruimde verdiepingen in het betreffende gebouw door de ontruimers/docenten. Ontruimers geven door welke gebouwdelen ontruimd zijn. Deze informatie is van belang voor de ploegleider en hulpdiensten.
- het **verstrekken van informatie** aan de aanwezigen wat zij kunnen verwachten (terugkeer naar gebouw, of alternatieven: naar ander gebouw gaan voor opvang, thuis werken, onderwijs verplaatsen etc.). **Op VU.nl moet snel informatie beschikbaar komen.**

Uitvoering verzamelplaats:

- Tas met megafoon en materialen
- De verzamelplaats moet goed zichtbaar zijn voor de ontruimers.

Locatie	Security desk HG
Inhoud	- megafoon - papier en schrijfgerei
Beheer	De tas wordt beheerd door de afdeling beveiliging, batterij megafoon opgeladen houden

- registreren de aangeleverde informatie door ontruimers:
 - naam van de ontruimer/docent die zich gemeld heeft;
 - naam van de afdeling / vleugel / kamernummer(s) etc.;
 - evt. bijzonderheden.

Bij een te verwachten *langdurige* ontruiming (*langer dan ca. 1 uur*) wordt:

- het Tactisch Crisisteam oproepen (opdrachtgever opvangpunt);
- zonodig een opvangpunt ingericht op een veilige locatie;
- een communicatiepunt ingericht op VU.nl.

Zie factsheet 6 Schuilen, opvang en extreem weer

Terugkeer naar normale situatie en nazorg

Voordat het gebouw wordt vrijgegeven bepaalt de ploegleider/OCT of vrijgave mogelijk is en zo ja welke vervolgactiviteiten er eerst nog plaats moeten vinden voordat gebruikers het gebouw weer mogen betreden. Het betreft o.a. de volgende onderdelen:

- schoonmaken gebouw
- sluiten van de nooduitgangen
- openen van de compartimentscheidingen
- gebouwbezoekers/derden (laten) informeren
- resetten van de brandmeldinstallatie
- eventueel nazorg medewerkers, BHV-ers etc.
- opstarten van de installaties.

Voor nazorg bij grote impact: *zie factsheet no. 10.*

Ontruiming gereed

Op basis van de informatie van de VURIT-ers en de ontruimers beslist de ploegleider wanneer het gebouw ontruimd is. De beveiliging laat personen terugkeren naar het gebouw en registreert het incident. De ploegleider vult meldingsformulier op VU.nl in: Meldpunt fysieke ongevallen en incidenten (registratie fysieke incidenten/ongevallen, meldingen) op VU.nl: [Calamiteiten - Vrije Universiteit Amsterdam \(vu.nl\)](#).

Toelichtingen

1. Toelichting Ontruimingsinstallatie

Het ontruimingssignaal kan geactiveerd te worden vanaf het ontruimingspaneel in de *gebouwereceptie/balie* op de begane grond van het gebouw. Het ontruimingssignaal voor het gehele gebouw (totaal ontruiming) kan geactiveerd worden vanuit de AC MBC (24/7).

2. Toelichting automatisch brandalarm

Bij een automatisch brandalarm vindt er een *voormelding* plaats naar het MBC bij het afgaan van één brandmelder. De ploegleider staat dan stand-by. Bij het afgaan van twee brandmelders uit één brandcompartiment wordt er een 00-oproep gedaan en gaat de ploegleider naar de locatie van het brandalarm voor een eerste verkenning. In de avond/nacht/weekend situatie reageren zowel de chef van de wacht als de beveiliging op deze 00-oproep. Een automatische brandmelding wordt 24/7 direct doorgezet naar de AC MBC. De AC MBC heeft een directe communicatielijijn met de brandweer van de Meldkamer Amsterdam.

3. Toelichting ontruiming verminderd zelfredzame personen

Verminderd zelfredzame personen

Niet of verminderd zelfredzame medewerkers/studenten (functiebeperking) moeten bij een ontruiming worden begeleid door bij voorkeur een buddy*), medewerkers, medestudenten of de bhv. Degene met een functiebeperking maakt daarover van tevoren afspraken maken met studieadviseur, leidinggevende, collega's, medestudenten etc.

**) Een buddy is een medestudent/-collega die op de hoogte is van de functie beperking en vrijwillig ondersteuning biedt in geval er hulp nodig is of als er bepaalde handelingen niet zelfstandig verrichten kunnen worden, bijvoorbeeld bij ontruimen.*

Taken van de bhv

De bhv'ers zijn er voor alle medewerkers en studenten. De BHV kent de ontruimingsinstructies en beschikt zo nodig over hulpmiddelen, zoals een

evacuatie/sleepmatras (aanwezig bij de calamiteitenkarren), om te kunnen handelen bij een ontruiming in geval iemand daarbij hulp nodig heeft. De BHV'ers begeleiden de ontruiming, controleren of iedereen uit het gebouw is, en zien erop toe dat het gebouw veilig is achtergelaten. Waar het mogelijk is kan in bepaalde (hoge) gebouwen de brandweerlift gebruikt worden om personen in een rolstoel of die verminderd mobiel zijn, naar buiten te brengen. Zonodig wordt omstanders om hulp gevraagd.

De BHV kan in de tijd dat de brandweer aanrijdt mindervaliden met de brandweerlift evacueren als de lifthallen vrij van rook zijn. Of vervoer naar een ander brandcompartiment of gebruikmaken van sleepmatras.

Beveiliging

Opent ruimten in getroffen gebied, bedient de brandweerlift (iom. portofoondragers/ploegleider) en bewaakt de toegang tot het calamiteitengebied.

Gerelateerde BNO factsheets:

- Factsheet 1 Brand
- Factsheet 1A Brand-incidenten parkeergarage
- Factsheet 3 Grote technische storingen
- Factsheet 4 Gevaarlijke stoffen
- Factsheet 5A Ontruimen door docenten
- Factsheet 6 Schuilen, opvang en extreem weer
- Factsheet 7 Bommelding
- Factsheet 8 Orde incident / bedreigingen / onveilig gevoel;
- Factsheet 9 Bezetting
- Factsheet 10 Extreem geweld (incl. adressen overheden);
- Factsheet ALARM alarmering
- Factsheet Com Opschaling - Communicatie
- Factsheet Opvangruimten voor BHV/EHBO; locaties karren, AED's en Rolstoelen.